

Sygn. akt II CSK 557/15

## POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa C. P.  
przeciwko Skarbowi Państwa - Dyrektorowi Aresztu Śledczego w P.  
o zapłatę,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 lutego 2016 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej powoda  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]  
z dnia 26 lutego 2015 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) odstępuje od obciążenia powoda kosztami postępowania  
należnymi na rzecz strony pozwanej.**

### UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398 § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego co do przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do

rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniony został przez powoda jej oczywistą zasadnością (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.). Powód zarzucił, że Sąd Apelacyjny naruszył przepisy art. 23 k.c. w zw. z art. 448 k.c. w zw. z art. 417 k.c. w zw. z § 28 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności z 25 sierpnia 2003 r. w zw. z art. 3 Konwencji i Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, ponieważ „rozpoznając sprawę o zadośćuczynienie za krzywdę związaną z niezapewnieniem powodowi godziwych warunków odbywania kary pozbawienia wolności, wyprowadził wniosek, że osadzenie powoda, przez okres kilkunastu miesięcy w celach dla palących, w których dodatkowo kąski sanitarne nie posiadały drzwi lecz tylko kotarę z materiału, nie było bezprawne i nie naruszało dobra osobistego powoda”.

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z motywami zaskarżonego wyroku nie pozwala stwierdzić, żeby spełnione zostały przesłanki, na które powołuje się skarżący. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. wiąże się z ewidentną i widoczną już na pierwszy rzut oka wadliwością zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 stycznia 2011 r., IV CSK 485/10, nie publ. oraz z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, BSN 2003, nr 5, poz. 8). W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie uzasadniono tego rodzaju wadliwości zaskarżonego orzeczenia ani tego rodzaju wadliwości postępowania przeprowadzonego przed Sądem drugiej instancji.

Wadliwość rozumowania skarżącego wynika z utożsamienia publicznego prawa podmiotowego zadeklarowanego w Konstytucji i uprawnień zagwarantowanych ustawą z dobrami osobistymi, których dotyczy art. 23 i 24 k.c., a to oczywiście nie jest to samo. Dokonując oceny dotyczącej naruszenia dóbr osobistych w związku z odbywaniem kary za przestępstwo bierze się pod uwagę łącznie wszystkie parametry; ocena minimalnego poziomu dolegliwości jest

relatywna, tj. zależy od wszystkich okoliczności sprawy, w tym takich jak długość trwania określonego traktowania, jego następstwa psychiczne i fizyczne oraz - w niektórych przypadkach - płeć, wiek i stan zdrowia osoby mu poddanej (por. np. wyroki ETPCz z 6 marca 2001 r., nr 40907/98, Dougoz przeciw Grecji; z 29 kwietnia 2003 r., nr 50390/99, McGlinchey przeciw Wielkiej Brytanii i z 11 marca 2004 r., nr 40653/98, Iorgov przeciwko Bułgarii). Wskazanie przez powoda, że okresowo w czasie odbywania kary pozbawienia wolności (ze swej istoty wiążącej się z poddaniem skazanego rozmaitym dolegliwościom i ograniczeniom) przebywał przez okres kilkunastu miesięcy w celach dla palących, w których dodatkowo kącik sanitarny nie posiadał drzwi lecz kotarę z materiału, może oznaczać, że w tych okresach w stosunku do niego naruszono przepisy określające warunki odbywania kary pozbawienia wolności, ale tak jak nie z każdego naruszenia prawa wynika szkoda majątkowa osoby, której to naruszenie dotyczy, tak samo nie każde naruszenie prawa godzi w dobra osobiste tego, przeciwko komu jest skierowane. Skoro powód dochodził zadośćuczynienia za krzywdę wyrządzoną mu naruszeniem dóbr osobistych, dla którego wyjątkową w naszym systemie prawnym podstawę tworzy art. 448 k.c., to miał obowiązek wykazać przesłanki tego roszczenia, a zatem oznaczyć dobro osobiste, w związku z naruszeniem którego dochodził roszczeń i wykazać, że je naruszono w takim stopniu, że zasadne jest przyznanie mu wyższego niż zasądzone zadośćuczynienia (por. też uchwałę Sądu Najwyższego z 18 października 2011 r., III CZP 25/11, OSNC 2012, nr 2, poz. 15).

Wskazać należy, że zarzuty stawiane rozstrzygnięciu przez powoda dotyczące wadliwości w zakresie ustaleń faktycznych i oceny dowodów, zgodnie z art. 398<sup>3</sup> § 3 i art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c. nie mogą stanowić podstawy skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy jest związany bowiem ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Wobec powyższego bezzasadny jest wniosek skarżącego zmierzający do rozpatrywania w postępowaniu kasacyjnym nowych faktów i dowodów.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 108 § 1, art. 102 w zw. z art. 398<sup>21</sup> i art. 391 § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu. Sąd Najwyższy zdecydował o odstąpieniu od

obciążenia powoda obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego stronie pozwanej z uwagi na przedmiot sprawy oraz ujawnioną w oświadczeniach majątkowych powoda jego sytuację osobistą i materialną.

I.n